

YARGITAY KARARLARIYargıtay 2. Hukuk Dairesinden:

ESAS NO: 2022/8885 KARAR NO: 2022/8916

TÜRK MİLLETİ ADINA
Y A R G I T A Y İ L A M I

İNCELENEN KARARIN:

MAHKEMESİ : Mersin 5. Asliye Hukuk Mahkemesi
TARİHİ : 29.06.2021
NUMARASI : 2021/155-2021/246
DAVACILAR : 1-Maruf Erkeker 2-Sakine Erkeker
DAVALILAR : 1-Ekrem Erkeker 2-Necibe Erkeker
3-Mersin İl Nüfus Müdürlüğü
DAVA TÜRÜ : Analık Davası

Taraflar arasındaki davanın yapılan muhakemesi sonunda, mahalli mahkemece verilen hükmün kanun yararına bozulması Adalet Bakanlığı Hukuk İşleri Genel Müdürlüğünün 21.04.2022 tarihli yazısı ile istenilmekle, evrak okunup gereği görüşülüp düşünüldü:

Adalet Bakanlığı Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü 21.04.2022 tarihli kanun yararına temyiz isteminde; davanın davaya konu çocuk Samet'in davalılar Ekrem ve Necibe'nin çocuğu olarak gerçeğe aykırı beyanla oluşturulan nüfus kaydının iptali ile gerçek annesinin davacı Sakine olduğunun tespiti ve buna uygun olarak nüfus kaydının düzeltilmesi istemi olduğu, genetik babanın nüfus kaydına işlenmesi talebine ilişkin davanın Mersin 4. Aile Mahkemesinin 2018/981 Esas sayılı dosyası ile görüldüğü halde, mahkemece 4787 sayılı Kanunun 4. maddesine aykırı olarak babalık yönünden de tespit kararı verilmesi, ayrıca tavzih kararları ve ek karar vermek sureti ile hüküm fıkrasının değiştirilmesinin usul ve yasaya aykırı olduğu gerekçesi ile kararın kanun yararına temyizen incelenerek bozulmasını istemiştir.

Dosyanın yapılan incelemesinde; davacılar Maruf ve Sakine Erkeker, Samet adlı çocuğun kendi çocukları olduğunu ancak nüfus kaydında davalılar Ekrem ve Necibe'nin üzerine yazıldığını, davalılar üzerindeki kaydın iptali ile çocuğun kendi hanelerine kaydının yapılması için dava açmışlar, Mersin 4. Aile Mahkemesi 2018/981 Esas sayılı dosyada 04.03.2021 tarihli duruşmada anneliğin tespiti talebi yönünden tefrik kararı vermiş, babalık davası yönünden davaya devam etmiş, tefrik sonucunda anneliğin tespitine yönelik talep Mersin 4. Aile Mahkemesinin 2021/159 Esas sayısına kaydedilmiş ve aile mahkemesi görevsizlik kararı vererek dosyanın talep halinde Mersin Nöbetçi Asliye Hukuk Mahkemesine gönderilmesine karar vermiş, kararın kesinleşmesi üzerine dosya Mersin 5. Asliye Hukuk Mahkemesinin 2021/155 Esas sayısına kaydolmuştur. Babalığın tespiti yönünden Mersin 4. Aile Mahkemesi 2018/981 Esas sayılı dosyasında; davanın kabulüne, davacı Maruf Erkeker'in TMK 301 ve devamı maddeleri gereğince Samet'in babası olduğunun tespiti ile nüfus kayıtlarının buna göre düzeltilmesine karar vermiş, karar 09.09.2021 tarihinde kesinleşmiştir. Anneliğin tespiti davası yönünden ise yapılan yargılama sonunda; Mersin 5. Asliye Hukuk Mahkemesi 2021/155 Esas 2021/246 Karar sayılı ilamı ile

davanın kabulüne, Samet'in gerçek annesinin Sakine Erkeker olduğunun, babasının Maruf Erkeker olduğunun tespiti ile nüfus kayıtlarındaki anne adı, baba adı ve anne baba bağlarının bu şekilde düzeltilmesine karar vermiştir. Öncelikle tefrik sonucu asliye hukuk mahkemesinde görülen bu dava sadece analığın tespitine ilişkin olup; Mersin 4. Aile Mahkemesinin 2018/981 Esas sayılı dosyasında babalık ile ilgili hüküm kurulmuş ve kesinleşmişken, mahkemece babalığın tespiti yönünden tekrar karar verilmesi hatalıdır. Karardan sonra mahkemece bu hata fark edilerek birden fazla tavzih kararı ile düzeltilmeye çalışılmış en son 11.10.2021 tarihli ek karar ile verilen babalık hükmü ve kesinleşme şerhi kaldırılmıştır. Hükmün tavzihini düzenleyen HMK madde 305'e göre; hüküm yeterince açık değilse veya icrasında tereddüt uyandırıyor yahut birbirine aykırı fıkralar içeriyorsa, icrası tamamlanmıyca kadar taraflardan her biri hükmün açıklanmasını veya tereddüt ya da aykırılığın giderilmesini isteyebilir. Hüküm fıkrasında taraflara tanınan haklar ve yüklenen borçlar, tavzih yolu ile sınırlandırılmaz, genişletilemez ve değiştirilemez. Bu durumda mahkemece dava konusunu aşacak şekilde hüküm kurulması doğru olmadığı gibi verilen tavzih ek kararlar ile de hüküm fıkrasının değiştirilmesi usul ve kanuna aykırı olup, bozmayı gerektirmiştir.

SONUÇ: Adalet Bakanlığı Hukuk İşleri Genel Müdürlüğünün, Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 363/1. maddesine dayalı kanun yararına temyiz isteğinin yukarıda açıklanan sebeple kabulü ile hükmün sonuca etkili olmamak üzere BOZULMASINA, oy birliğiyle karar verildi. 08.11.2022 (Salı)

Yargıtay 3. Hukuk Dairesinden:

ESAS NO : 2022/6069

KARAR NO : 2022/7384

T Ü R K M İ L L E T İ A D I N A Y A R G I T A Y İ L A M I

İNCELENEN KARARIN

MAHKEMESİ : MUŞ 1. ASLİYE HUKUK MAHKEMESİ

TARİHİ : 17/06/2021

NUMARASI : 2021/205-2021/637

DAVACI : ABDURRAHMAN ÇELİK VEK. AV. SEFA AVCI

DAVALI : SEÇKİN İZ EĞİTİM KURUMLARI LİMİTED ŞİRKETİ
VEK. AV. GİZEM ŞENER TAŞ

Taraflar arasındaki menfi tespit davasının mahkemece yapılan yargılaması neticesinde davanın reddine dair kesin olarak verilen hükmün Adalet Bakanlığınca kanun yararına bozulması istenilmekle; temyiz dilekçesinin kabulüne karar verildikten sonra, dosya içerisindeki kağıtlar okunup gereği düşünüldü:

Y A R G I T A Y K A R A R I

Davacı, 2019-2020 eğitim öğretim dönemi için üç çocuğunun kaydını davalı Kuruma yaptırdığını, kayıt esnasında kendisine bir sözleşme ve boş senet imzalatıldığını, karşılıklı borç ilişkisinden ötürü yapılan bu sözleşmenin nakden olmayıp hizmet karşılığında verilmiş bir senet olduğunu, üzerine düşen yükümlülüğünü yerine getirerek davalı tarafa aldığı hizmet karşılığı 16.800,00 TL ödemede bulunduğunu, pandemi nedeniyle eğitim ve öğretime ara verildiğini, bu dönemde hizmet alamadığını ve kalan kısım için ödemede bulunmadığını belirterek Muş İcra Müdürlüğü'nün 2020/8446 esas numaralı icra takibinde borçlu olmadığını tespitine karar verilmesini istemiştir.

Davalı, davacının açmış olduğu menfi tespit davasının dava şartı arbuluculuk kapsamında olup davacı tarafın dava açmadan önce arbulucuya başvurmadığını belirterek davanın usulden reddi gerektiğini savunmuştur.

Mahkemece, davanın 16/02/2021 tarihinde açıldığı, dava tarihi itibarıyla arbulucunun dava şartı olduğu, dava açılmadan önce arbuluculuğa başvurulduğuna dair dosyada herhangi bir tutanak yer almadığını, menfi tespit davalarının konusunun, bir miktar para alacağının ve gerektiğinde tazminatın ödenmesine ya da ödenmemesine ilişkin olması hasebiyle diğer eda davaları gibi neticeleri olduğu gerekçesiyle davanın 6502 Sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanununun madde 73/A, 6325 sayılı Hukuk Uyuşmazlıklarında Arbuluculuk Kanununun 18/A-2/son cümle ve 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanununun 114/2 ve 115/2 uyarınca arbuluculuk dava şartı yokluğu nedeniyle usulden reddine karar verilmiştir.

Adalet Bakanlığının 15/08/2022 tarihli yazısında, 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanununun 73 üncü maddesinin ikinci fıkrasında tüketici mahkemeleri nezdinde Bakanlık, tüketiciler ve tüketici örgütleri tarafından açılan davaların 02/07/1964 tarihli ve

492 sayılı Harçlar Kanununda düzenlenen harçlardan muaf olduğu belirtildiğini, tüketici olan davacının açtığı eldeki davanın anılan hüküm uyarınca yargılama harçlarından muaf olduğu gözetilmeksizin karar ve ilam harcı ile başvurma harcının davacıdan tahsiline karar verilmesi usul ve yasaya aykırı olduğunu ileri sürülerek; kararın, 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanununun 363 üncü maddesinin birinci fıkrası uyarınca kanun yararına bozulması talep edilmiştir.

Eldeki dava, davalıya ait okula velisi olduğu çocuklarını kaydettiren davacının kayıt esnasında imzalayarak davalıya teslim ettiği bononun haksız ve hukuka aykırı olarak takibe konulduğu ileri sürülerek anılan bono nedeniyle borçlu olmadığı tespitine ilişkindir.

6502 Sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanununun 73/2. maddesi gereği, tüketici mahkemeleri nezdinde Bakanlık,tüketiciler ve tüketici örgütleri tarafından açılan davalar 02/07/1964 tarihli ve 492 sayılı Harçlar Kanununda düzenlenen harçlardan muaftır. Buna göre davacının da tüketici olduğu ve harçtan muaf olduğu gözetilmeden aleyhine harç yüklenmesi usul ve yasaya aykırı olduğu anlaşılmış olup Adalet Bakanlığının bu yöne ilişkin kanun yararına bozma talebinin kabulü gerekir.

SONUÇ: Yukarıda açıklanan nedenlerle Adalet Bakanlığının kanun yararına bozma talebinin kabulü ile kararın sonuca etkili olmamak üzere **KANUN YARARINA BOZULMASINA**, 6100 sayılı HMK'nin 363. maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca gereği yapılmak üzere bozma kararının bir örneğinin ve dava dosyasının Adalet Bakanlığına gönderilmesine, 05/10/2022 tarihinde oy birliği ile karar verildi.